

Gebiedsgerichte afspraken met oog voor de hele stad

De woning, de buurt, de wijk en de stad vormen samen het thuis van alle bewoners. Hierin is de eigen woning het privé domein en is de stad - of het dorp - van iedereen. Daartussen vormen de straat, de buurt en de wijk de omgeving waarin mensen samenleven en kinderen opgroeien. Samen geven de bewoners kleur aan die omgeving. Dat leidt tot een divers beeld, waarin binnen de stad of het dorp veel kleuren naast elkaar bestaan. In de meeste buurten en wijken leven mensen prettig samen op een manier die hen past. Voor deze bewoners is de buurt een solide basis voor een waardevol leven. Maar er zijn ook gebieden waar die positieve basis er niet (meer) is, omdat belemmeringen het prettig samenleven in de weg staan. Daarbij kan het gaan over armoede, over gezondheidsproblemen, over belemmeringen op het gebied van taal of cultuur en meestal in combinatie. Uit ons onderzoek 'Veerkracht in corporatiebezit' blijkt dat als in een buurt veel mensen minder zelfredzaam zijn, ook de samenredzaamheid lager is en er een vergroot risico is op sociale leefbaarheidsproblemen. Dit zijn de wijken die bovenaan de verkeerde lijstjes staan.

CBS microdata, Leefbaarometer, WoonZorgatlas

ontwikkeling leefbare groepen, overaanpakverplichting (ontwikkeling t.o.v. gem. in NL, en in 2012 - 2018)

- afname leefbare groepen
- leefbare groepen - ingezetende gelijk
- leefbare: relatieve verbetering bij weinig overlast
- leefbare: relatieve verbetering bij veel overlast
- leefbare: relatieve verbetering bij veel overlast
- leefbare: overloopt t.o.v. gem. ontwikkeling in NL, ingezetende gelijk
- leefbare: relatieve verbetering bij weinig overlast
- leefbare: relatieve verbetering bij enige overlast
- leefbare: relatieve verbetering bij veel overlast

De aanpak van Circusvis neemt als vertrekpunt dat wijken en buurten tegen een stootje moeten kunnen, want de wereld draait door. In een veerkrachtige wijk is de samenredzaamheid van bewoners en instituties (scholen, gemeente, corporaties, welzijn, netwerken) voldoende om mee te bewegen en verstoringen op te vangen. Als die veerkracht ontbreekt, terwijl die wel nodig is, is een wijk kwetsbaar. Dan hoeft er maar iets te gebeuren en de wijk raakt in een vervalspiraal die moeilijk is te keren. Het is belangrijk deze wijken en buurten tijdig in beeld te hebben en gericht aandacht te geven. In de visie van Circusvis vraagt dat om inzet gericht op het versterken van de bestaande dynamiek in een buurt (omgaan met concentratie lage zelfredzaamheid) én om inzet gericht op het creëren van nieuwe dynamiek (tegengaan van concentratie lage zelfredzaamheid). In welke verhouding hangt af van de specifieke situatie in een bepaald gebied. Het werken aan veerkrachtige wijken richt zich zowel op het fysieke als op de bewoners.

‘Het combineren van de harde data met de kennis uit de praktijk, leidt tot nieuwe inzichten en een breed gedragen aanpak.’

Wilt u meer weten over
dit onderwerp of over
onze dienstverlening,
neem dan contact op
met:

Jeroen Frissen
jeroen@circusvis.nl
06 28 90 09 71

Derk Windhausen
derk@circusvis.nl
06 82 01 21 94

www.circusvis.nl
www.veerkrachtigewijken.nl

Aanpak in vier bedrijven

De aanpak veerkrachtige wijken kent vier fasen:

1. Veerkracht in beeld

De veerkracht signaleringskaart toont waar de problemen waarschijnlijk gaan toenemen en welke buurten juist veerkrachtig zijn. De kaarten zijn het startpunt voor een degelijke probleemanalyse, bieden kansen voor een vergelijking met andere steden, helpen bij prioritering en hebben zich bewezen als een waardevol voertuig voor dialoog.

2. Wijkshetsen

De dialoog over de veerkracht signaleringskaart vindt plaats in gebiedsateliers waar beleidsmakers en (corporaties, gemeente, bewoners, etc.), gezamenlijk met elkaar in gesprek gaan over wat er speelt en wat nodig is. De wijkshetsen die hieruit ontstaat geeft een gedeelde probleemanalyse, bevat een definitie van succes en geeft een eerste doorkijk naar de opbouw in de mix van handelingsperspectieven.

3. Handelingsperspectieven

Na de wijkshetsen wordt op buurtniveau een nadere invulling gegeven aan de beste mix van handelingsperspectieven. In een aantal thematische sessies wordt verkend met welke inzet de veerkracht kan worden vergroot.

- **Sociale aanpak** (*mens, omgaan met*)
Mensen hebben een goede ondergrond nodig om de voor hen juiste weg te vinden. Veiligheid, sociale ondersteuning en talentontwikkeling zijn hierin belangrijke pijlers.
- **Leefomgeving** (*fysiek, omgaan met*)
Vergroten collectieve leefbaarheid door aandacht voor voorzieningen, openbare ruimte, kwaliteit gebouwen, verduurzaming, klimaatadaptatie.
- **Woningprogramma** (*fysiek, tegengaan van*)
Veranderen van de woningvoorraad door woningen te slopen, te vervangen of toe te voegen.
- **Herpositionering bestaande voorraad** (*mens, tegengaan van*)
Betere verhouding tussen dragers en vragers door bestaande woningen anders aan te bieden (huurbeleid, woningtoewijzing, arrangementen)

4. Impact op de hele stad

Wijken maken samen de stad. Een aanpak voor een gebied eindigt daarom met een blik op de stad (of dorp). Is de stad met de verkende inzet nog in balans, of dwingt een keuze in het gebied tot nieuwe keuzes in een ander gebied? Dat gebied kan ook de regio zijn. Onze ervaring is dat echte oplossingen alleen mogelijk zijn bij een bestuurlijke bereidheid om op andere terreinen consequenties te accepteren.

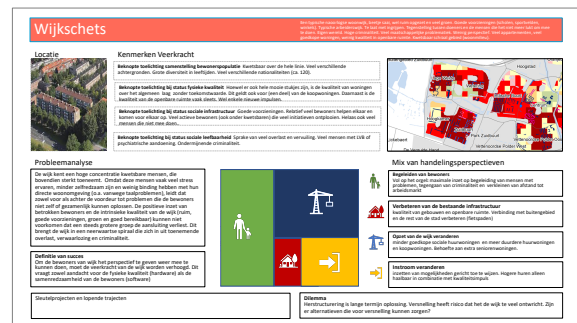

Fig. 2: Wijkshetsen met rechtsboven signaleringskaart Veerkracht

Natuurlijk bondgenootschap

Veerkracht maak je niet alleen. Uiteindelijk zijn het de bewoners zelf die het moeten willen en doen. Maar waar de veerkracht in het geding is, hebben zij hulp nodig uit het netwerk van organisaties met kennis en middelen die voor minder zelfredzame bewoners het verschil kunnen maken. Het functioneren van dat netwerk is de sleutel van succes. De gekozen werkvormen dragen bij om de samenwerking tussen gemeente, corporaties, bewoners en anderen betrokkenen bij de wijk blijvend de verbeteren. Het draagt eveneens bij aan de samenwerking tussen de verschillende disciplines en niveaus binnen de participerende organisaties.

Basis voor prestatieafspraken

Afhankelijk van het aantal gebieden dat aandacht vraagt, kunnen de benoemde fasen in een periode van 3 tot 6 maanden worden doorlopen. Het concrete resultaat is een stadsbrede notitie met een uitwerking op wijkniveau, inclusief een getalsmatige doorkijk. Voldoende concreet om elkaar op aan te kunnen spreken, maar ook met voldoende ruimte om recht te doen aan ieders eigen dynamiek en verantwoordelijkheden in de ontwikkeling van de stad als onderdeel van de regio en de wijken als onderdeel van de stad.

Neem contact op

Meer weten? Mail naar info@circusvis.nl of bel met Jeroen (06 28 90 09 71) of Derk (06 82 01 21 94) en wij bespreken graag met u de mogelijkheden.

Wel geïnteresseerd, maar past de interactieve opzet nu niet in de agenda? Dan is een QuickScan Veerkracht met een zelfstandig leesbare rapportage ook mogelijk.

'De methode van Circusvis leidde direct tot een inspirerend en constructief gesprek, tussen mensen die het daarvoor moeilijk eens werden.'